

Protokol č. 1

Jednotky fyzikálních veličin

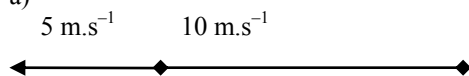
- Převeďte:
 - $373 \text{ K} = \text{ } ^\circ\text{C}$
 - $137 \text{ } ^\circ\text{C} = \text{ K}$
 - $-37 \text{ } ^\circ\text{C} = \text{ K}$
 - $-137 \text{ } ^\circ\text{C} = \text{ K}$
- Frekvence dýchání zdravého dospělého člověka v klidu je přibližně ($1 \text{ Hz} = 1 \text{ s}^{-1}$):
 - 25 mHz
 - 250 mHz
 - 15 Hz
 - 70 Hz
- Absorbance A je definována vztahem $A = -\log(I/I_0)$, kde I_0 je intenzita záření vstupujícího do vzorku a I je intenzita záření ze vzorku vystupujícího. V jakých jednotkách udáváme absorbanci?
- Pro absorbanci A platí Lambertův-Beerův zákon $A = \epsilon \cdot l \cdot c$, kde l je délka optické dráhy udávaná v cm a c je koncentrace zkoumané látky v roztoku udávaná v jednotkách $\text{mol} \cdot \text{dm}^{-3}$. Jaké jednotky má molární absorpční koeficient ϵ ?
- Převeďte:
 - $270 \text{ nm} = \text{ } \text{m}$
 - $3,5 \cdot 10^{-3} \text{ mV} = \text{ } \text{V}$
 - $0,0032 \text{ A} = \text{ } \text{mA}$
 - $50 \text{ pF} = \text{ } \text{F}$
 - $0,998 \text{ g} \cdot \text{cm}^{-3} = \text{ } \text{kg m}^{-3}$
 - $150 \text{ ml} = \text{ } \text{l}$
 - $101,325 \text{ kPa} = \text{ } \text{Pa}$
 - $10 \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1} = \text{ } \text{mol min}^{-1}$
 - $53 \text{ GW} = \text{ } \text{MW} = \text{ } \text{kW} = \text{ } \text{W}$
 - $0,6 \text{ mm} = \text{ } \mu\text{m}$
 - $5,42 \text{ m}^2 = \text{ } \text{dm}^2 = \text{ } \text{cm}^2$
 - $0,273 \text{ m}^3 = \text{ } \text{dm}^3 = \text{ } \text{cm}^3 = \text{ } \text{ml}$
 - $72 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1} = \text{ } \text{m s}^{-1}$
 - $4 \text{ m s}^{-1} = \text{ } \text{km h}^{-1}$
 - $470 \mu\text{l} = \text{ } \text{cm}^3$
- Převeďte:
 - $60 \text{ mol dm}^{-3} \text{ s}^{-1} = \text{ } \text{mol cm}^{-3} \text{ min}^{-1}$
 - $60 \text{ mol cm}^{-3} \text{ s}^{-1} = \text{ } \text{mol dm}^{-3} \text{ min}^{-1}$
 - $841,54 \text{ J g}^{-1} = \text{ } \text{J mol}^{-1}$. Jedná se o ethanol, $A_r(\text{H}) = 1$, $A_r(\text{C}) = 12$, $A_r(\text{O}) = 16$
 - $20\,000 \text{ J mol}^{-1} = \text{ } \text{J g}^{-1}$. Jedná se o methanol, $A_r(\text{H}) = 1$, $A_r(\text{C}) = 12$, $A_r(\text{O}) = 16$
 - $19,435 \text{ g cm}^{-3} = \text{ } \text{kg m}^{-3}$
 - $1,078 \cdot 10^{-3} \text{ Pa s} = \text{ } \text{kPa min}$
 - $72,4 \cdot 10^{-3} \text{ N m}^{-1} = \text{ } \text{g hod}^{-2}$
 - $1,5 \text{ eV} = \text{ } \text{J}$
 - $12\,870 \text{ kg m}^{-3} = \text{ } \text{g cm}^{-3}$
- Jednotky uvedených fyzikálních veličin vyjádřete pomocí základních jednotek SI. Rozložení na základní jednotky soustavy SI odvodte.
 - povrchové napětí
 - výkon
 - teplo
 - molární tepelná kapacita
 - tepelná kapacita
 - práce
 - dynamická viskozita
 - vnitřní energie
 - entropie
 - elektrická vodivost

Protokol č. 2

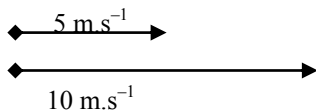
Skládání vektorů

8. Numericky i graficky (narýsujte) složte vektory znázorněné na obrázku:

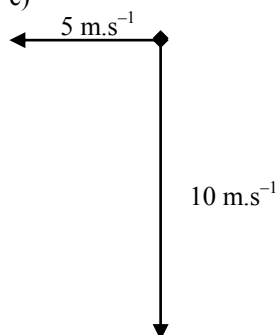
a)

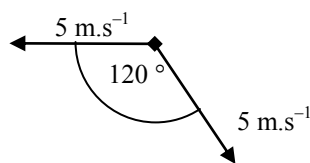
b)

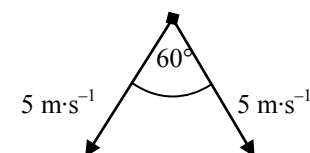
c)

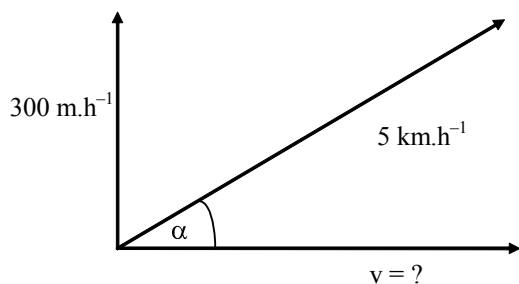
d)

e)

9. Turista jde do kopce rychlostí 5 km.h^{-1} a přitom stoupá rychlostí 300 m.h^{-1} . Vypočtěte rychlost, jakou postupuje ve vodorovném směru. Vypočtěte úhel, který svírá svah kopce s vodorovným směrem.

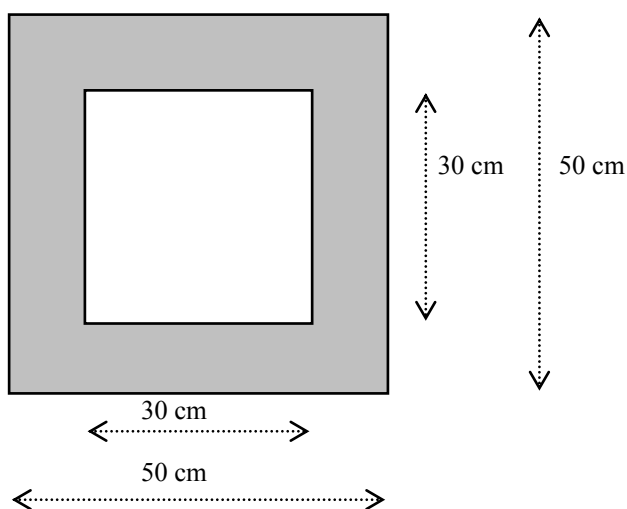

Směrnice přímky

10. Určete směrnici přímky:
- $y = 5x + 3$
 - určené body $[1;1]$, $[2;5]$
 - $y = k \cdot x + 3$, k je neznámá konstanta, přímka prochází bodem $[1;1]$

Povrch, hustota a objem těles

11. Vypočtete velikost povrchu koule, jejíž objem je 1 dm^3 .
12. Vypočtete objem koule o poloměru 10 cm a její hmotnost. Hustota materiálu, z něž je koule vyrobena, je $7\,874 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$.
13. Kolik litrů barvy je potřeba na natření povrchu koule o poloměru 1 m , jestliže na natření 1 m^2 potřebujeme 20 ml ?
14. Vedoucí laboratorního cvičení z jaderné chemie na chvíli opustil laboratoř. Neposlušní studenti se rozhodli toho využít a postavit si domeček z olověných kvádrů, které normálně slouží jako ochrana před radioaktivním zářením. Vypočítejte, jakou hmotnost by měly stěny (tj. jen boční stěny bez podlahy a stropu) tohoto domečku. Výška stěn je 40 cm , další rozměry (půdorys domečku) viz obrázek. Hustota olova je $11\,350 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$. Co myslíte, vydrží dřevěný stůl toto zatížení?

Protokol č. 3

Základy matematické analýzy

Derivace

1. Derivace podle základních vzorců

15. Vypočtěte první derivaci těchto funkcí:

a) $y = \sqrt{x}$

b) $y = x^3$

c) $y = x^4$

d) $y = \sqrt{x}$

e) $y = \ln x$

f) $y = \frac{1}{x}$

g) $y = \frac{1}{\sqrt{x}}$

h) $y = \frac{1}{x^2}$

i) $y = \frac{1}{x^3}$

2. Derivace součtu a rozdílu

16. Najděte 1. derivaci funkcí:

a) $y = \frac{x^3}{3} - x^2 + \ln x - 1$

b) $y = \frac{bx+c}{a} \quad (a \neq 0)$

c) $y = \frac{x^5}{5} - \frac{2x^3}{3} + 1$

d) $y = \left(\frac{x^2}{2} \right)^2$

e) $y = c + \sqrt{x}$

17. Vypočtěte 1. derivaci zadané funkce v bodě x_0 :

a) $y = \frac{x^3}{3} - x^2 + 1 \quad x_0 = 0$

b) $y = \frac{x^3}{3} - x^2 + 1 \quad x_0 = 1$

c) $y = \frac{x^3}{3} - x^2 + 1 \quad x_0 = -1$

3. Derivace součinu a podílu

18. Najděte 1. derivaci funkcí:

a) $y = \frac{x}{1 - \ln x}$

b) $y = x^2 \sin x$

c) $y = x^2 \operatorname{tg} x$

d) $y = \sqrt{x} \cos x$

e) $y = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$

Derivace ve fyzice a v chemii

19. Hmotný bod se pohyboval pohybem rovnoměrně zrychleným, přičemž dráha s , kterou urazil, byla následující funkcí času t :
 $s = t^2 + 3t + 10$. Odvoďte vztah pro závislost rychlosti tohoto hmotného bodu na čase, víte-li, že platí $v = \frac{ds}{dt}$.
20. Probíhá chemická reakce $A \rightarrow B$. Pro koncentraci látky A platí: $c_A = c_{A0} \cdot e^{-kt}$, kde c_A je koncentrace látky A v čase t , c_{A0} je počáteční koncentrace látky A (tj. v čase $t = 0$ s) a $k = 5 \text{ s}^{-1}$ je rychlostní konstanta. Vypočtěte rychlost chemické reakce v čase $t = 0$ s, je-li $c_{A0} = 0,2 \text{ mol} \cdot \text{dm}^{-3}$. Rychlost chemické reakce je dána vztahem $v = -\frac{dc_A}{dt}$. Uveďte správné jednotky.

Derivace funkcí více proměnných

21. Vypočítejte všechny parciální derivace uvedených funkcí:
- $z = x^3 + 2xy + y^2$
 - $z = 3x^2y + \sin x$
 - $w = xy^2 + \ln(z+x) - 2 \cdot \sin z$
 - $z = 5x^2y + 3xy^2$

Diferenciál

22. Vypočítejte totální diferenciál uvedených funkcí:
- $z = x^3 + 2xy + y^2$
 - $z = 3x^2y + \sin x$
 - $w = xy^2 + \ln(z+x) - 2 \cdot \sin z$
 - $z = 5x^2y + 3xy^2$
23. Gibbsova energie G je funkcí tlaku p a teploty T . Platí tedy $G = f(p, T)$. Vypočtěte totální diferenciál Gibbsovy energie, víte-li, že $\left(\frac{\partial G}{\partial T}\right)_p = -S$ a $\left(\frac{\partial G}{\partial p}\right)_T = V$.
24. Vnitřní energie U soustavy je funkcí entropie S a objemu V . Platí tedy $U = f(S, V)$. Vypočtěte totální diferenciál vnitřní energie, víte-li, že $\left(\frac{\partial U}{\partial S}\right)_V = T$ a $\left(\frac{\partial U}{\partial V}\right)_S = -p$.

Protokol č. 4

Neurčitý integrál

25. Vypočtete:

a) $\int (x^3 + 2x) dx$

b) $\int \frac{2x^3 + 4x^5}{x^2} dx$

c) $\int \frac{1}{2x+3} dx$

d) $\int (x+1) \cdot (x-1) dx$

e) $\int (x^4 + 3x^3 - x^2 + 2x - 3) dx$

f) $\int (5x^2 + 7x + 3) dx$

g) $\int e^{10x+3} dx$

h) $\int \frac{1}{15y+9} dy$

i) $\int (x^2 + 4)^2 dx$

j) $\int \frac{x+1}{x} dx$

Určitý integrál

26. Vypočtete určitý integrál:

a) $\int_0^1 dx$

b) $\int_2^{-1} dx$

c) $\int_{-3}^3 dx$

d) $\int_0^1 x dx$

e) $\int_2^{-1} x dx$

f) $\int_{-3}^3 x dx$

g) $\int_a^b x dx$

h) $\int_{-1}^1 x^3 dx$

i) $\int_3^4 \frac{dx}{x}$

j) $\int_3^x \frac{dt}{t}, x > 3$

k) $\int_2^x \frac{dt}{t}, x > 2$

l) $\int_1^3 x^3 dx$

27. Pro velikost práce W vykonané ideálním plynem platí vztah $W = \int_{V_1}^{V_2} p dV$, kde p je tlak plynu a V je jeho objem. Vypočtete, jakou práci vykoná 1 mol ideálního plynu, jestliže se při teplotě 300 K roztáhne z 1 m^3 na 2 m^3 .
28. Elektrický náboj prošlý elektrickým obvodem lze ze známého času a proudu spočítat podle vztahu $Q = \int_{t_1}^{t_2} i dt$. Jaký náboj prošel obvodem mezi druhou a dvacátou sekundou, závisí-li proud na čase vztahem $i = -0,1t + 50$?
29. Vypočtete obsah rovinného obrazce ohraničeného osou x , čarami $x = -2$, $x = 2$ a grafem funkce $y = 4 - x^2$.

Protokol č. 5

Diferenciální rovnice

30. Řešte diferenciální rovnice:

a) $dy = \ln x \, dx$

b) $dy = x^3 \, dx$

c) $dy = \cos x \, dx$

d) $x \, dy = \ln x$

e) $\frac{dy}{dx} = 5y +$

f) $\frac{dy}{dx} = \frac{3y}{x}$

g) $\frac{dy}{dx} = \frac{2x}{3y}$

h) $y + x \frac{dy}{dx} = 0$

31. Řešte diferenciální rovnice s danými počátečními podmínkami:

a) $\frac{1}{y} \cdot \frac{dy}{dx} = \frac{1}{x^2}$, kde pro $x = 2$ je $y = 3$

b) $-\frac{dx}{dy} = 15 \cdot x$, kde pro $y = 0$ je $x = 10$

c) $dy = K \cdot \frac{1}{x} \, dx$ s podmínkami $x = x_1 \Rightarrow y = y_1$ a současně $x = x_2 \Rightarrow y = y_2$

d) $-\frac{dc}{dt} = k \cdot c$, kde pro $t = 0$ je $c = a$

e) $-\frac{dc}{dt} = k \cdot c^2$, kde pro $t = 0$ je $c = a$

f) $-\frac{dc}{dt} = k$, kde pro $t = 0$ je $c = a$

g) $\frac{dp}{p dT} = \frac{\Delta_{m,v} \text{výp}}{RT^2}$, kde tlaku p_1 odpovídá teplota T_1 a tlaku p_2 odpovídá teplota T_2

Protokol č. 6

Tlak

32. Vypočítejte hydrostatický tlak v hloubce 20 m pod volnou hladinou vody. (Počítejte s $\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$).
33. Na píst o obsahu plochy 10 cm^2 působí síla 100 N. Jak velký tlak vyvolá tato síla v kapalině?

Stavová rovnice ideálního plynu

34. Jestliže se při izotermickém ději s ideálním plynem o daném látkovém množství zvětšil objem na trojnásobek hodnoty v počátečním stavu, jak se změnil tlak?
- nezměnil se
 - klesl na $1/9$ původní hodnoty
 - klesl na $1/3$ původní hodnoty
 - klesl o $1/3$ původní hodnoty.
35. Ideální plyn o hmotnosti 0,2 kg má při teplotě 27°C objem $0,4 \text{ m}^3$ a tlak $2 \cdot 10^5 \text{ Pa}$. Jaký bude tlak tohoto plynu, zvětší-li se při stálém objemu jeho teplota na 327°C ?
36. Kolikrát se zvýší tlak ideálního plynu, jestliže se jeho termodynamická teplota zvětší třikrát a jeho objem se zvětší o 30 % původního objemu?
37. Vyberte jednu správnou odpověď: Při izobarickém ději s ideálním plynem o daném látkovém množství se objem zvětšil na čtyřnásobek hodnoty naměřené při počátečním stavu. Jak se přitom změnila teplota?
- nezměnila se
 - klesla $4\times$
 - vzrostla $16\times$
 - vzrostla $4\times$

Protokol č. 7

Pohyb rovnoměrný přímočarý

38. Kvalitu materiálu zjišťujeme ultrazvukovým defektoskopem. Za jak dlouho se vrátí vlnění v měděném bloku, odrazil-li se od dutiny v hloubce 0,05 m? Rychlost šíření ultrazvuku v mědi je 3600 m s^{-1} .
39. Balón stoupal do výše rychlostí 2 m.s^{-1} a vítr foukal horizontálním směrem rychlostí 12 m s^{-1} . Do jaké vzdálenosti měřené na zemském povrchu jej odnesl vítr, jestliže balón urazil dráhu 4 km?
40. Uprostřed řeky široké 20 m je proudem unášena loďka rychlostí 20 km h^{-1} . Vodáci před sebou ve vzdálenosti 15 m zpozorují peřej a začnou usilovně pádlovat přímo ke břehu, přičemž loďka se ke břehu bude přibližovat rychlostí 12 km h^{-1} . Za jak dlouho je voda donese k peřeji? Za jak dlouho dopádlují ke břehu? Oba časy uveďte v sekundách. Dosáhnou břehu dříve, než budou strženi do peřeje?

Pohyb nerovnoměrný přímočarý – průměrná rychlost

41. První třetinu dráhy projel automobil rychlostí 18 km h^{-1} , druhou třetinu rychlostí 36 km h^{-1} a poslední třetinu rychlostí 72 km h^{-1} . Určete průměrnou rychlost pohybu automobilu v jednotkách m.s^{-1} .

Pohyb rovnoměrný po kružnici

42. Hmotný bod koná rovnoměrný pohyb po kružnici o poloměru 0,2 m úhlovou rychlostí 25 rad s^{-1} . Jak velká je obvodová rychlost hmotného bodu?
43. Jak velké je odstředivé zrychlení centrifugy při 5 000 otáček za minutu, jejíž rotor má poloměr 10 cm?
44. Perioda pohybu oběžného kola parní turbíny je 0,02 s. Určete počet otáček za minutu.
45. Kolotoč se za 5 minut otočil kolem své osy dvacetkrát. Uveďte frekvenci jeho otáček v jednotkách Hz. ($1 \text{ Hz} = 1 \text{ s}^{-1}$).

Pohyb rovnoměrně zrychlený

46. Těleso se pohybovalo rovnoměrně zrychleně se zrychlením $a = 5 \text{ m s}^{-2}$. Počáteční rychlost byla nulová. Jak velkou rychlost dosáhlo na konci dráhy dlouhé 100 m?
47. Vůz, který jel rychlostí 54 km h^{-1} , zvýšil na přímé silnici rychlost na 90 km h^{-1} , přičemž ujel dráhu 200 m. Vypočtete zrychlení vozu za předpokladu, že jeho pohyb byl rovnoměrně zrychlený.

Příklady využívající integrální a diferenciální počet

Těleso se pohybuje po ose x podle rovnice $x = \frac{2}{3}t^3 - a_0t^2 + v_0t$. Určete rychlost a zrychlení pohybu. Ve kterých okamžicích mění těleso směr pohybu?

Protokol č. 8

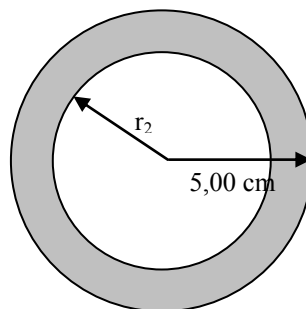
Síla, práce, energie

Newtonovy zákony

48. Autobus o hmotnosti 3,5 t jede po vodorovné cestě rychlostí 90 km h^{-1} . Jaká stálá brzdící síla je potřebná, aby autobus zastavil pohybem rovnoměrně zpomaleným na dráze 100 m?
49. Volejbalista odrazil míč o hmotnosti 0,5 kg silou 200 N. Jak velká je počáteční rychlost odraženého míče, jestliže na něj působila nárazová síla po dobu 0,04 s?

Archimédův zákon

50. Ledovec o hustotě 920 kg m^{-3} plave po mořské hladině. Jaká část objemu ledovce je nad hladinou, jestliže hustota mořské vody je 1025 kg m^{-3} ?
51. Máte dutou zlatou kouli následujících rozměrů (viz obrázek). Určete vnitřní poloměr r_2 tak, aby se koule nepotopila ani neplavala po hladině, ale právě se vznášela ve vodě. Hustota zlata je $19,32 \text{ g cm}^{-3}$. Uvažujte hustotu vody 1 g cm^{-3} .

Zákon zachování hybnosti

52. Raketa vystřelí 15 g plynu rychlostí 180 m s^{-1} . Jaké rychlosti v důsledku toho raketa nabude, je-li její hmota po výstřelu 54 g?

Mechanická práce a energie

53. Alfa částice (tj. ${}^4_2\text{He}^{2+}$) opustila při alfa-rozpadu jádro radionuklidu. Určete počáteční rychlost alfa částice, jestliže její počáteční kinetická energie byla 2 MeV. $1 \text{ eV} = 1,602 \cdot 10^{-19} \text{ J}$, $N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $A_r(\text{He}) = 4,003$.
54. Fotbalista o hmotnosti 80 kg běžící po hřišti rychlostí 2 m s^{-1} , odkopne míč o hmotnosti 0,7 kg. Počáteční rychlost odkopnutého míče je 20 m s^{-1} . Vypočítejte kinetickou energii fotbalisty po odkopnutí míče.
55. Fotbalista o hmotnosti 80 kg běžící po hřišti rychlostí 2 m s^{-1} , odkopne míč o hmotnosti 0,7 kg. Počáteční rychlost odkopnutého míče je 20 m s^{-1} . Vypočítejte celkovou výslednou kinetickou energii fotbalisty a míče po odkopnutí míče.
56. Člověk o hmotnosti 80 kg vynesl pytel cementu o hmotnosti 50 kg z přízemí do druhého poschodí. Jak velkou celkovou práci přitom vykonal, je-li výška poschodí 4m?
57. Člověk o hmotnosti 80 kg vynesl pytel cementu o hmotnosti 50 kg z přízemí do druhého poschodí. Jak velkou užitečnou práci přitom vykonal, je-li výška poschodí 4m?

Příklady využívající integrální počet

58. Vypočtete, jak velká práce byla vykonána, jestliže pružina ve svislém směru protažená o 2 cm při zavěšeném závaží 2 kg byla z této polohy protažena o 10 cm.

Zákon zachování energie

59. Kladivo o hmotnosti 1 kg dopadlo na skobu rychlostí $5 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$, přičemž skoba pronikla do stěny o 2 cm. Jak velká je průměrná odporová síla stěny?
60. Motor auta vyvíjí tažnou sílu 180 N. Určete jeho výkon, jede-li auto po vodorovné rovině rychlostí $48 \text{ km} \cdot \text{h}^{-1}$.

Účinnost

61. Elektromotor, jehož příkon je 20 kW, zvedá kabinu výtahu o hmotnosti 600 kg stálou rychlostí $3 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$. Jaká je jeho účinnost?

Protokol č. 9

Termodynamika

62. Termodynamická soustava, na kterou okolí nepůsobí silami, přijme od okolí teplo 30 kJ. Jakou práci soustava vykoná, vzroste-li její vnitřní energie o 10 kJ?
63. Termodynamická soustava, na kterou okolí nepůsobí silami, přijme od okolí teplo 30 kJ. Určete přírůstek vnitřní energie soustavy, vykoná-li práci 40 kJ.
64. Vyberte jednu správnou odpověď ze čtyř nabídnutých: Matematické vyjádření prvního termodynamického zákona je:
- a) $\Delta U = W + Q$
 - b) $\Delta U = W - Q$
 - c) $\Delta U = Q - W$
 - d) $\Delta U = -W - Q$, kde ΔU je zvýšení vnitřní energie soustavy, W je práce soustavě dodaná a Q je teplo soustavě dodané.
65. Vyberte jednu správnou odpověď ze čtyř nabídnutých: Při adiabatickém ději můžeme přírůstek vnitřní energie soustavy vyjádřit:
- a) $\Delta U = Q$
 - b) $\Delta U = -Q$
 - c) $\Delta U = W$
 - d) $\Delta U = -W$, kde W je práce soustavě dodaná a Q je teplo soustavě dodané.

Protokol č. 10

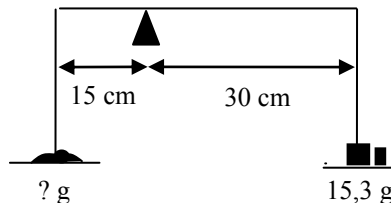
Mechanika tuhého tělesa

Moment síly

66. Na obvodu kola o poloměru 0,5 m působí ve směru tečny síla o velikosti 50 N. Jak velký je moment této síly vzhledem k ose kola?

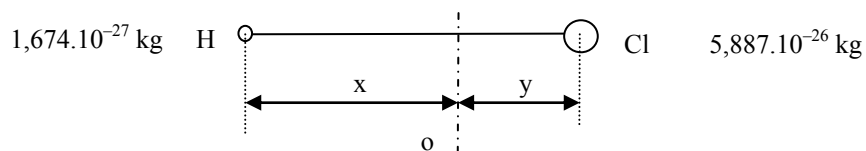
Rovnováha na páce

67. Na pravé misce nerovnoramenných vah je závaží o hmotnosti 15,3 g. Jakou hmotnost má předmět na levé misce, jestliže pravé rameno vah má délku 30 cm a levé rameno 15 cm a váhy jsou právě v rovnováze?

Moment setrvačnosti

68. Jaký je moment setrvačnosti molekuly znázorněné na obrázku vůči ose otáčení označené o?
 $x + y = 1,2745 \cdot 10^{-10}$ m.

Protokol č.11

Kmitání a vlnění

Kmitání

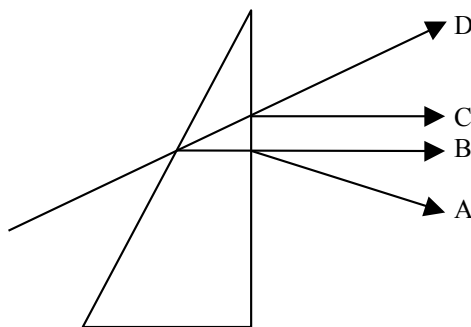
69. Hmotný bod koná harmonický pohyb s periodou 4 s a amplitudou výchylky 6 cm. Jaká je úhlová frekvence harmonického pohybu?

Vlnění

70. Pružným vláknem se šíří vlnění s frekvencí 2 Hz rychlostí $3 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. S jakým fázovým rozdílem kmitají body vlákna, mezi nimiž je vzdálenost 0,75 m?
71. Příčné postupné vlnění popisuje rovnice $y = 0,20 \sin 40 (t - x/20)$, kde souřadnice jsou v metrech a čas v sekundách. Jaká je perioda kmitavého pohybu jednotlivých bodů?
- 1/20 s
 - 1,0 s
 - $2\pi/40$ s
 - $40/(2\pi)$ s
72. Rentgenové záření mělo frekvenci $6 \cdot 10^{18} \text{ s}^{-1}$. Rychlost světla ve vakuu je $3 \cdot 10^8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$. Jaká je vlnová délka rentgenového záření ve vakuu?
73. Vyberte dvě správné odpovědi. Mezi elektromagnetické záření patří:
- gama záření
 - měkké rentgenové záření
 - beta záření
 - ultrazvuk
 - alfa záření
 - infrazvuk

Zákon odrazu, zákon lomu, totální odraz, polarizace odrazem

74. Opticky aktivní látky :
- samovolně emitují světelné záření
 - stáčí rovinu lineárně polarizovaného světla
 - zbarvují pokožku v závislosti na změně teploty
 - po ozáření bílým světlem se změni frekvence procházejícího světla
75. Na optický hranol dopadá ze vzduchu paprsek X monochromatického (monofrekvenčního) světla. Který z paprsků A, B, C, D na obr. odpovídá zákonům paprskové optiky ?
- paprsek A
 - paprsek B
 - paprsek C
 - paprsek D

76. Pod jakým úhlem musí dopadat světelný paprsek na vodní hladinu ($n_{\text{voda}} = 1,33$), jestliže má odražený a lomený paprsek svírat úhel 90° ?
77. Cukerný roztok v polarimetrické trubici o délce 18 cm stáčí rovinu kmitů sodíkového světla (589,3 nm) o 30° . Jaké množství cukru se nachází v 1 m^3 roztoku, je-li specifická otáčivost $0,663 \text{ m}^2\cdot\text{kg}^{-1}$? Specifickou otáčivostí se rozumí otočení roviny kmitů (v úhlových stupních), které způsobí sloupec roztoku o optické délce 1 m a o koncentraci 1 kg rozpuštěné látky na 1 m^3 roztoku.
78. Určete hodnotu mezního úhlu pro dvojici optických prostředí vzduch ($n_{\text{vzduch}} = 1,00$) a voda ($n_{\text{voda}} = 1,33$).

Protokol č.12

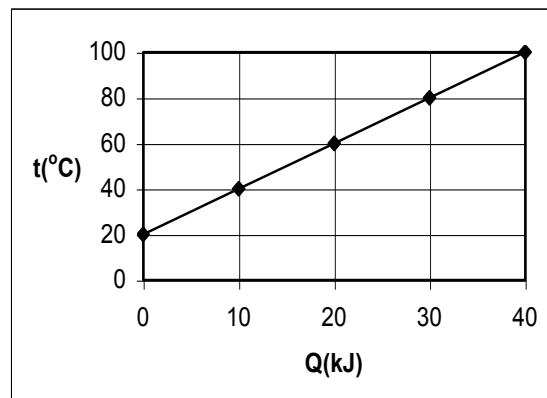
Termika

Výpočet tepla

79. Na obrázku je nakreslen graf vyjadřující změnu teploty tělesa o hmotnosti 2 kg jako funkci tepla přijatého tělesem. Jaké teplo přijme těleso při ohřátí ze 40 na 100°C?
80. Jakou měrnou tepelnou kapacitu má těleso podle zadání předchozího příkladu?

Kalorimetrická rovnice

81. Jaká bude výsledná teplota vody, jestliže smícháme vodu o hmotnosti 1 kg a teplotě 20°C s 2 kg vody o teplotě 30°C?
82. Za jaký čas ohřeje ponorný vaříč s výkonem 500 W ($1 \text{ W} = 1 \text{ J}\cdot\text{s}^{-1}$) a účinností 75 % dva litry vody 10°C teplé na bod varu? Měrná tepelná kapacita vody je $c = 4,2 \text{ kJ}\cdot\text{kg}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$.

Protokol č. 13

Elektřina a magnetismus

Elektrostatika

83. Dva bodové náboje stejného znaménka o stejných velikostech $1,602 \cdot 10^{-19} \text{ C}$ jsou od sebe vzdáleny $1 \cdot 10^{-11} \text{ m}$. Permittivita vakua je $8,854 \cdot 10^{-12} \text{ C V}^{-1} \text{ m}^{-1}$. Jak velkou silou na sebe náboje působí? Přitahují se, nebo odpuzují?
84. V Bohrově modelu vodíkového atomu na sebe působí proton a elektron silou $23 \cdot 10^{-9} \text{ N}$. Určete vzájemnou vzdálenost protonu a elektronu.
Permittivita vakua je $\epsilon = 8,854 \cdot 10^{-12} \text{ C V}^{-1} \text{ m}^{-1}$, $e = 1,602 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.

Elektrický proud, odpor, vodivost, napětí

85. Elektrický průtokový ohřívač vody připojený na síť 220 V ohřeje za minutu jeden litr vody z vodovodu o teplotě $14 \text{ }^\circ\text{C}$ na teplotu $80 \text{ }^\circ\text{C}$. Jaký je elektrický odpor výhřevné spirály ohřívače? Měrná tepelná kapacita vody je $4,2 \text{ kJ kg}^{-1} \text{ K}^{-1}$.
86. Vyberte dvě správné odpovědi: Elektrický proud je skalární fyzikální veličina závislá:
- přímo úměrně na velikosti náboje, který projde za jednotku času příčným řezem vodiče
 - přímo úměrně na době, za kterou projde celkový elektrický náboj
 - přímo úměrně na elektrickém napětí mezi konci vodiče
 - přímo úměrně na měrném odporu vodiče
 - přímo úměrně na délce vodiče, kterým proud prochází
 - nepřímo úměrně na rychlosti pohybu elektronů v elektrickém poli
87. Vodič má odpor $4 \text{ } \Omega$ a za 60 s jím prošel náboj 40 C . Jaké napětí bylo na koncích vodiče?

Jouleův-Lenzův zákon

88. Elektrickým topítkem v kalorimetru protékal po dobu 2 minut elektrický proud $0,654 \text{ A}$ při napětí $8,7 \text{ V}$. Teplota obsahu kalorimetru tím stoupla o $1,54 \text{ }^\circ\text{C}$. Jaká je tepelná kapacita kalorimetru?